

IZHAJA MESEČNO — CELOLETNA NAROČNINA ZNAŠA 15 DIN
NAROČA SE: PROSVETNA ZVEZA V LJUBLJANI, MIKLOŠIČEVA 8

STEV. 9.

SEPTEMBER 1940.

LETO XIX.

Spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. slovesno odkrit

Z velikim, tihim in pristrčnim veseljem se je pripravljala Ljubljana in ves naš narod na velik praznik, na odkritje spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Že prejšnji dan, zlasti pa na praznični dan zjutraj so začeli vlaki bruhati množice, ki so se valile vse proti eni točki. Vse to ljudstvo je prišlo v Ljubljano z eno željo: biti zraven, ko bo odkrit spomenik in videti mladega kralja, sina mučeniškega očeta.

Ko je bila ura osem, je policija izpraznila Zvezdo in vsipati so se začele množice. Za red so vzorno skrbeli reditelji in stražniki, ki so bili v novih uniformah. Prostor okrog spomenika je bil določen za odličnike, zastopnike organizacij in ustanov. Kongresni trg sam pa je bil določen, da sprejme društva, ki so prihitela polnoštevilno na slavnost.

Kakor, da jih ne bo nikoli zmanjkalo, se je človeku zdelo, ko je gledal po kongresnem trgu navzdol prihajajoče Slovenske fante in dekleta. Oddelek za oddelkom se je vrstil. Naši fantje in dekleta so se v polnem številu odzvali in prišli na praznik. Strumno so korakali in se razvrščali po zgornjem delu trga. Med njimi se je sukal načelnik Ivo Kermavner in

jih razporejal. Prihiteli so iz najoddaljenejših krajev Slovenije.

Ko si gledal te fante, si videl, da je to sama mladost, svežost, življenjska sila. Na čelu je bila zvezna zastava, za njo so korakali štirje fanfaristi, nato pa gozd zastav. Bile so zastave, preizkušene v bojih in bile so zastave, ki vodijo našo mladino v boj za svetle ideale in za svoj narod. Našteli smo petdeset zastav in skupno 2219 fantov in deklet. Toliko in takšen prispevek je dala naša mladina.

Prosvetna zveza. Lahko trdimo, da so bile narodne noše, katere je organizirala Prosvetna zveza v svojem oddelku cvet spreveda. Za standarto PZ je šla skupina 16 otročičkov v narodnih nošah. Nato je sledila zvezna zastava, za njo pa še 12 društvenih zastav, dočim je bilo 10 zastav Prosvetnih društev v skupini ZFO. V bodoče naj bi bile društvene zastave uvrščene res med društvene. Od blizu in daleč je prihitelo 500 pristnih narodnih noš. Celo daljni Črnomelj in Metlika sta poslali svoje delegate. V skupini so bile avbe, zavijačke in petelinčki. Sprevod je bil zelo živahen, spremljalo ga je veselo razpoloženje in narodna pesem. Prosvetna zveza je položila v imenu 260 društev ogromni

venec na spomenik. Lahko trdimo, da so društva upoštevala naše okrožnice in tudi ob tej priliki pokazala požrtvovalnost in disciplino.

Ljudstvo se je nestrpnost oziralo in pričakovalo prihoda visokih gostov. Kmalu se je pripeljal Nj. Vel. kralj Peter II. v spremstvu Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla. Nj. Vel. kralj Peter II. je s knezom namestnikom obšel častno četo, nakar se je kralj podal na slavnostni prostor, kjer ga je pozdravil ban dr. Natlačen, nato pa predsednik pripravljalnega odbora dr. Pipenbacher. V drugem avtomobilu so se pripeljali Nj. kr. Vis. knežinja Olga s kneževičema Aleksandrom in Nikolo, nato pa drugi odličniki, med njimi minister za prosveto dr. Anton Korošec in škof dr. Gregorij Rožman, župan dr. Adlešič in še druge ugledne osebnosti.

Ko je Nj. Vel. kralj Peter II. s člani kraljevskega dvora zavzel prostor, se je začela slovesnost odkritja. Ko je potihnula godba in petje Združenih zborov, je spregovoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Pipenbacher, ki je predložil lik mučeniškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po govoru je govornik prosil Nj. Vel. kralja, da naj odkrije spomenik. Nj. Vel. kralj je pristopil k spomeniku, potegnil za vrstico in spomenik se je pokazal zbrani množici v vsej svoje veličini. Ta svečani trenutek je poudarila godba in zaigrala himno, častna četa je oddala tri salve, z Grada pa so odjeknili streli.

Župan dr. J. Adlešič je prevzel spomenik v varstvo s sledečimi besedami:

»Spoštljivo prevzemam ta spomenik viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v last in varstvo mesta Ljubljane in zagotavljam, da si bo mestna občina ljubljanska prizadevala, da bo tudi njegovo okolje njegovi veličini primerno izgrajeno.

Ta spomenik, za katerega so v globoki hvaležnosti zbrali prispevke vsi Slovenci brez razlike, bo stal v osrčju našega mesta. Tako bo tudi spomin na modrega vladarja živel — ožarjen s spoštovanjem in ljubeznijo — v srcih

vseh Slovencev, spomin na vladarja, ki je zedinil tri bratske jugoslovanske narode v neločljivo državno edinstvo in jih tako duhovno za vedno povezal.

Ta bronasti simbol Njegovega brezmejnega žrtvovanja za domovino in kraljevski dom, naj bo najtrdnjše jamstvo za uresničenje Njegove oporoke »Čuvajte Jugoslavijo«.

Za to svečanost smo si izbrali vprav današnji dan, tako pomemben v življenju našega mladega kralja, da s tem pokažemo, da nas vežejo Nanj ista čustva globoke ljubezni in vdanosti, ki smo jih gojili do Njegovega vzvišenega očeta. Dobro se zavedamo, da sta srčna vzgoja, ki jo vodi njegova vzvišena mati, in modra državniška vzgoja, ki mu jo nudi njegov stric knez namestnik, najtrdnjše jamstvo, da bo naš mladi vladar vreden naslednik svojih velikih prednikov.

Ko so bile slovesnosti končane, so odkorakali fantje in dekleta na Stadion, kjer je imela ZFO in ZDK posebno proslavo za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Kar naprej so se valile čete v šesterostopih. Na Stadionu se jim je načelnik Ivo Kermavner zahvalil za sodelovanje in za disciplino, ki so jo danes pokazali. Za njim je spregovoril predsednik ZFO dr. Stan-ko Žitko, ki je med drugim dejal:

Danes lahko beremo v dnevnih časopisih, kako so nekateri narodi prepozno prišli do spoznanja, da so za pravilno vzgojo mladine nujno potrebna pozitivna krščanska načela, po katerih se vzgaja mladina, da pozna in priznava v prvi vrsti Boga, ki je končni smoter vsega našega dela in našega življenja. Po težkih izkušnjah, ki so jih doživeli veliki in močni narodi, je danes to že precej splošno priznanje; le osameli ptiči so še drugačnega mnenja ali vsaj tako vreščijo, kaj v resnici mislijo, ne vem. Krščanska načela, krščansko življenje, krščanska vzgoja mladine, to so najbolj trdni temelji vsake države.

Ves Stadion je na koncu govora zagrmel od silnega navdušenja in naši fantje in dekleta so priredili dolgotrajne ovacije mlademu kralju, kraljevskemu domu in Jugoslaviji.

Delovni program za novo poslovno dobo

Za nami so poletni meseci, bliža se jesen, zato je treba tudi pripraviti stvarino za novo poslovno dobo. Nove naloge čakajo naše prosvetne edinice, zlasti pa njihove odbore. Odbor PZ se je baval na več sejah z delovnim programom za novo poslovno dobo 1940/41. Tvarina, ki je obvezna za prosvetna društva, je načrtana že v znani štiriletki. Lansko leto smo morali opustiti program, določen za prvo leto in so naša društva posvetila vso pozornost boju proti komunizmu in boljševizmu, ki še vedno rovari po naših industrijskih krajih. Tudi v bodoče naj društva temu sovražniku posveče vso pozornost.

Prosvetni sestanki, s katerimi naj začno društva že v oktobru, naj nudijo članstvu poučno **stanovsko vzgojo**. Vsak mesec naj bo društven sestanek, na katerem naj se obravnava sledeča stvarina:

1. Za oktober: Kmečka stanovska izobrazba.
2. Za november: Kmet in šola.
3. Za december: Kmet in društveno življenje.
4. Za januar: Kmet, gruda in domovina.
5. Za februar: Kmet, jezik in narodnost.

Vsa ta predavanja so izšla tiskana v Vestniku 1939/40. in so društvom na razpolago še pri Prosvetni zvezi. Ta predavanja bodo poživljena še z aktualnimi novicami, deklamacijami in s petjem narodnih pesmi in z dramatičnimi prizori. Naj ne bo društva, ki ne bi v bodoči sezoni teh predavanj izpeljalo. Da bo udeležba čim večja, naj odbori poskrbe za dobro agitacijo in naj povabijo ne samo člane in članice, temveč vso faro na tako predavanje. Saj stvarina tvori temelj kmečki izobrazbi. Ista predavanja naj imajo tudi delavska društva. Tudi za delavce so izšla tiskana predavanja.

Prosvetni večeri v letu 1940/41.

Po mestih in trgih naj prirejajo društva tedenske prosvetne večere. Ako ne mogoče med tednom, naj bodo

ti sestanki v nedeljah zvečer! Vsa ta predavanja so opremljena tudi s skioptičnimi slikami. Predavatelji so na razpolago.

1. 4. oktobra: Stoletnica Lamberta Einspillerja; predava prof. Grafenauer.
2. 18. oktobra: Po krajih, kjer je živel sv. Ema; ravnatelj Vinko Zor.
3. 25. oktobra: Štiristoletnica jezuitskega reda; p. Remec.
4. 8. novembra: Goriški literarni večer.
5. 15. novembra: Portugalska in njen korporacijski red; Fr. Gabrovšek.
6. 22. novembra: Ob stoletnici škofa Martina Slomška; dr. Vinko Brumen.
7. 29. novembra: Ob stoletnici dr. Franca Prešerna.
8. 6. decembra: Slovenske Marije; dr. France Stele.
9. 13. decembra: Zvezde žarijo; prof. Šušteršič.
10. 20. decembra: Cerkveno leto v pesmih, šegah in slikah; prof. Ludovik Puš.
11. 10. januarja: Protestantska doba med Slovenci; prof. Simon Lenarčič.
12. 17. januarja: Po vrhovih Julijskih alp; prof. Janko Mlakar.
13. 24. januarja: Lepote slovenske zemlje; dr. Valter Bohinc.
14. 31. januarja: Zadnje zgodovinske najdbe v Sloveniji; dr. Rajko Ložar.
15. 7. februarja: Zogled v sedanjo Rusijo; g. Ivan Avsenek.
16. 14. februarja: Zdravilne rastline; prof. Franc Mihelčič.
17. 21. februarja: Prostozidarji; dr. Lambert Erlih.

Društvene seje.

Opaža se, da imajo društva preveč poredkoma seje. Redno poslovanje vsakega odbora zahteva, da ima vsaj prvi teden v mesecu sejo, kjer pregleda »Vestnik« in določi program za naslednji mesec. Zato naj se odbori takoj že v septembru zberejo k seji in določijo društveni program za vso jesensko-zimsko sezono. Program naj

obsega tvarino, ki je zanje določena za društvene večere, igre, katere bodo igrali in na katere dneve, določijo naj takoj dan rednega občnega zbora in to še pred 25. oktobrom, pregledajo naj knjižnico, določijo kdaj knjižnica posluje, katere dneve se vršijo vaje v dvorani, kdaj je telovadba za FO in DK ter slično. Le tista društva, ki takoj v početku sezone pripravijo program za bodoče leto, vršijo res smotrno vzgojo svojih članov.

Tečaji.

V bodoči sezoni so predvideni sledeči tečaji, kateri bodo usposobili mlajše članstvo za delo po naših društvihi:

1. Prosvetni tečaj 25. oktobra, na katerem se bo predelala obvezna tvarina in pregledal osnutek za drugo leto štiriletke.

2. Režiserski tečaj bo 24. in 25. X.

3. Maskerski tečaj 2. februarja.

4. Tečaj za voditelje lutkarskih odrov.

Društva naj skrbijo, da bodo izbrala izmed članov in članic one tečajnike, ki so za dotično delo najbolj sposobni in imajo tudi veselje. Tečaji so brezplačni, le za hrano in stanovanje mora skrbeti društvo.

Prireditve v bodočem letu.

Prireditve se bodo vršile v letu 1940/41. v znamenju splošnih priprav za proslavo, ko bo naš kralj postal polnoleten, ko bo prevzel vladarske posle. Prosvetna zveza ne sme zaostati pri teh prireditvah. Prva javna prireditev bo velika mladinska akademija 1. decembra, na kateri se bodo predvajale prosvetne in telovadne točke, ki bodo vse posvečene naši domovini. Vsako društvo naj torej misli, kako bo proslavilo naš državni praznik 1. december.

Prvo nedeljo v marcu bo običajna reprezentančna akademija ZFO in ZDK v Unionski dvorani in po ostalih mestih Slovenije.

19. in 25. marca priredijo odseki po deželi telovadne akademije.

11. maja se pokloni PZ, ZFO in ZDK v krojih in narodnih nošah mlademu kralju v Belgradu. Zvečer bo slavnostna akademija v glavnem mestu naše države. 12. maja bo slavnosten sprevid po Belgradu in obisk groba kralja Aleksandra na Oplencu. To potovanje v Belgrad traja 2 do 3 dni, vozni stroški bodo znašali od 150 do 200 din. Društveni člani in članice, ki imajo narodne noše, naj že sedaj mislijo na to potovanje.

Konec maja in v začetku junija bodo okrožne prireditve.

29. junija je začetek mladinskih dni in nastop naraščaja na Stadionu.

5. in 6. julija bodo glavni mladinski dnevi na Stadionu. Zvečer bo akademija z bengaličnim ognjem v areni Stadionu. Predviden je slavnostni sprevid, sv. maša in javni nastop za članstvo.

Blagoslovitev novega studia v Slovenskem domu v Ljubljani bo 6. julija. Slovenski dom se gradi. In sicer se bo zgradil v treh etapah. Še letos bo v surovem stanju dovršen moderni studio radio-oddajne postaje, ki bo imel pet oddajnih prostorov, med njimi bo večja dvorana, kjer se bodo vršili in oddajali koncerti, h katerim bo imelo občinstvo dostop. V tem delu poslopja bodo v pritličju čakalnice in pisarne za napovedovalca, v prvem nadstropju pa upravni prostori postaje. Društva pa naj v bodoči jesensko-zimski sezoni v program sprejmejo tudi igro ali tombolo, katere čisti dobiček naj bo za Slovenski dom v Ljubljani. Redka so društva, ki so zbrala 1000 din za osrednji Slovenski dom. Zato na delo, saj bodo od tega doma imela podeželska društva največjo korist. — Na razpolago je film Mladinski dnevi v Ljubljani.

6. septembra se pokloni PZ Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II. v Belgradu. Dolžnost društev je torej, da pri tem sodelujejo in storijo vse, da bo PZ na vseh teh prireditvah pokazala vso kulturno moč, da bo uveljavila pri tem važnem dogodku v zgodovini našega naroda zase in za društva vse prednosti, ki ji gredo po njeni pravici, moči in prosv. delu.

Ljudski oder

V bodoči sezoni naj društva postavijo na spored Ljudskega odra sledeče igre: »Mršvaški ples«, dr. Sovrč. Ta igra je najbolj primerna za praznik vseh svetnikov, za adventni in postni čas. Igra rabi malo igralcev, malo garderobe in opreme.

»Taber« je naslov igri, katero je spisal Narte Velikonja in je izšla v Mladiki. Tvarina je vzeta iz turških časov. V igri nastopa 26 oseb in bo primerna zlasti za večje odre.

»Dvoboj«, igra v treh dejanjih; šest moških in dve ženski vlogi. Tudi to je globoka duhovna igra, katera bo gotovo zapustila najlepše vtiske pri gledalcih. Dobi se pri Prosvetni zvezi.

»Gruda umira«, dr. Ivan Dornik, kmetska drama v petih dejanjih. V igri nastopa osem moških in pet žensk. Povzeta je iz kmečkega življenja. Svoječasno je izšla ta igra v založbi »Naš dom« v Mariboru ter je znašala tantijema 150 din. PZ v Ljubljani je odkupila 100 izvodov in izposlovala, da znaša tantijema le 25 din za prosvetna društva, ki so včlanjena v naši Zvezi. Naroča se pri Prosvetni zvezi v Ljubljani in stane din 12,50 izvod.

»Zasad« je naslov igri, katere oceno prinašamo v tej številki »Vestnika«. Igra je izšla v založbi Prosvetne zveze v Mariboru.

Stanko Kociper: »Zasad.« Narodna igra v treh dejanjih.

Mladi dramatik, akademik Stanko Kociper, ki je zrasel iz praktičnega gledališkega dela pri ljudskih odrih, je napisal ljudsko igro v treh dejanjih »Zasad«, o kateri je v »Slovincu« poročal že dopisnik iz Slovenskih goric ob priliki tamkajšnje prve uprizoritve. Sedaj pa jo je knjižno izdala Tiskarna sv. Cirila in Metoda v Mariboru. Kociper je zajel snov svoji ljudski igri iz polpreteklega časa, ko so bila prosvetna društva po naši deželi zaprta, njihovi glavni delavci preganjani in pod raznimi pretvezami vtaknjeni v zapore, doma pa so

oblastno vladali liberalni samozvanci, nekakšni Kralji na Betajnovi. Takšen oblastnež je v vasi Zasad Ludvik Grdun, veleposestnik in narodni poslanec. Njemu je Zasad pokoren, služi pa mu njegov sin Slavko ter zvesti oproda učitelj Peter Šviga. Ta družba pomeni eno politično stran v vasi, v kateri se primika nekdanja delovna članica Prosvetnih društev, osirotela gostilničarjeva hči Francka Ribičeva, kateri je po nesrečni očetovi smrti (obesil se je) varuh Grdun in toči njeno vino. Ravno na nasprotni strani upornežev in obsojencev na molk pa stoji v središču dijak Janez Kržan, ki se je pravkar vrnil iz ječe, učitelj Podgorelec ter Rojsov Marko, kmečki fant, in fant Julin Tina. V sredi nekako stoji stari župnik ter učiteljica Dora Kuřentova. Berač Draš, nekakšen deseti brat, pa je tisti spiritus agens, ki goji v sebi maščevanje do Grduna in podpihuje Kržana pri podiranju Grdunovega kraljestva.

Snov in potek: Berač Draš hoče v gostilni zaigrati na harmoniko orlovsko himno, ki mu jo pa Francka Ribičeva prepove, čeprav jo je tudi sama nekoč tako navdušeno pela. V tem se vrne iz ječe Kržan in obišče Franco, ki je bila njegova simpatija. Vidi, da je vsa v Grdunovih rokah, ki ji hoče celo vzeti posestvo. Zve, da se Grdunov sin Slavko zanima za Franco, da pa je stari hudo proti tej zvezi. Draš mu zaupa skrivnost: Francka je hčerka samega Grduna; zato se je oče Ribič obesil, da ne bi kazali za njim, kako redi tujega otroka, mati pa je kmalu umrla. Da to razkrinka javnosti in onemogoči Grduna in reši Franco, je odslej snisel igre. Učitelj Šviga pridobiva Kržana na svojo stran, Slavko pa se mota okrog Francke, ki ga ne mara. Kržan se razide tudi z župnikom, ker ni več borben, in hoče na svojo pest voditi borbo za prerođitev Zasada. Slavko pa gre na tekmo koscev, ki jo prireja njegova stran-ka ter si podreže nogo. S tem se konča I. dejanje. V II. dejanju vidimo, kako Grdun zaseduje Franckino po-

sestvo, češ, da je zadolženo in bi prevzel vse njene dolgove, njo pa pohčiril. Nakano pa prekriža Kržan, ki pomaga prijatelju Marku, kmečkemu fantu, pri ljubezni do Francke. Ker se politični položaj že spreminja in ima študent Jamez v rokah že dekret o dovoljenju Prosvetnih društev, je pogumen ter pride do spora med njim in Grdunom vpričo Francke, kjer Kržan izda Grdunov greh in ga uniči. Ko Grdun napodi še sina, ki hoče Francisko, svojo »polsestro«, in se že vidi, da »gre narod iz katakomb, da zagospoduje nad hlapci«, zažge šepasti Slavko Prosvetni dom. Vidi ga samo Kržan, ki ga pa ne izda. Zadnje dejanje je slavnostno razpoloženje, ko bodo postavili in blagoslovili nov Prosvetni dom, pri katerem mora govoriti Kržan, ki se pobota z župnikom. Prej pa smo še pričeli poroki Francke in Marka, ki bosta zopet odlična katoliška kulturna delavca. Toda Slavko ne more preboleti ponižanja, zato zabode Kržana, sam pa se obesi. Toda Kržan lahko še govori slavnostni govor, ki se konča z orlovsko himna, ob kateri Kržan pozabi svoje telesne bolečine.

To je vsebina igre, ki je sama po sebi precej efektna, tudi spretno odrsko grajena, prirejena tudi za predstavo na prostem, toda premalo psihološka (razmerje Kržana do Francke) in preveč enostransko pojmovana, zato politično-demagoški učinek iščoča, ne pa srčne katarze. Grajena je na zvo-

kih političnih udarnic ter ne seže dovolj v človeške usode junakov. Kar je človeških razmerij, so precej stari rekviziti, ki jih poznamo že iz Cankarja in drugod, in ne prepričajo, ker so premedli. Tudi jezik je dovolj svojstven, je papirnat in patetičen. Če tako drama ni umetniško uspela, dasi kaže pisatelj talent za odrsko gradnjo, sem prepričan, da bo šla čez slovenske odre, ter po svoji idejni plati budila navdušenje za prosvetno delo v katoliški organizaciji, vzbujala bo narodno zavest in samozavest, poudarjala borbo za Boga in narod. V književnost pa je prinesla kot prva poizkus obdelave časa preganjanja organiziranega katoliškega prosvetnega dela, ki bo z odra marsikomu budil vest, drugim pa zavest. **td.**

Igra »Triglavska roža« je za šolske odre, verske združbe, za dijaška, prosvetna, delavska in izseljenska društva prosta vseh avtorskih tantijem. Pravico do uprizoritve dobi vsak izmed navedenih odrov z nakupom štiri (4) izvodov zadevne igre po knjižarniški ceni. Vsako uprizoritev je treba vnaprej javiti založbi, prijavi pa priložiti potrdilo o nakupu predpisanega števila izvodov igre, tudi v primeru, da se je nakup izvršil neposredno pri založbi sami. Ostali odri naj se zaradi določitve tantijem obrnejo neposredno do založništva. Cena 30 din. — Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Knjižnica

Slaba knjiga

Papež Pij XII. je v svojem govoru v tem mesecu označil slabo knjigo celo za bolj nevarno kot slabo družbo, ker se slabe družbe človek sramuje, slabo knjigo pa čita skrivaj.

V tem svojem govoru o slabi knjigi je papež opozoril na to, da se je že sv. apostol Pavel boril zoper slabe knjige, posebno zoper takšne, ki so gojile praznoverje, vražarstvo ali pa dražile nižje nagone človeka. Uspeh njegovih besed, ki jih je v tej zadevi

govoril v maloazijskem mestu Imezu, je bil velik: ljudje so prinesli na trg svoje knjige v vrednosti 50.000 srebrnikov ter so jih vpričo vseh zažgali. Cerkev bi ne bila Cerkev, če bi ne skušala obvarovati svojih članov pred strupom za zdravo življenje duše. Ne more biti svobode, da bi smel človek brati vse, kakor tudi ni svobode, da bi mogel uživati vse, kar mu pride pod roko. Nikakor ni prepovedano krščanskemu možu in ženi brati povesti, v katerih so popisana plemenita človeška čustva medsebojne ljubezni, ka-

kor jo hoče Bog v soglasju s prirodnim in aravstvenim zakonom. Sv. pismo samo nam opisuje take nežne stvari, ki so navdihnjene od resničnega in človekove aravstvene odgovornosti prežetega srčnega nagnjenja. Imamo tudi velike romanopisce, ki nam opisujejo ljubezen v njenih najsrčnejših, pa tudi najplemenitejših in aravstveno visokih pojavih.

Toda okoli lepih cvetov človeškega umetniškega stvarjenja se na polju književnosti boboti brez števila strupenih proizvodov, ki uspavajo človeško čednost s svojim omamljajočim nečistim dihom. Mladič in mladenka, ki pravita, da nista več otroka in da poznata življenje, pa iz tega sklemeta, da smeta poznati tudi vse, kar je slabo, spačeno in grdo, sta na krivem potu. Ni namreč res, da bi življenje dobro, pravilno in izčrpno poznal samo tisti, ki se je podal v njegove nižine, kjer je najbližja nevarnost, da si sam oskruni domišljijo ter okuži dušo. Proti aravstvenemu zlu in zastrupljajoči umazaniji ni nobene zavarovanosti. Ta strup je podoben onemu, ki ga prenašajo žuželke, katere povzročajo tulko zvano spalno bolezen. Podobno kakor ta strup tudi nečiste predstave in podobe, če se jih ne znamo ubraniti, povzročajo najprej samo majhno krajevno vnetje, počasi pa okužijo vso kri in z njo ves človeški organizem. Koliko zla povzroči roman, ki draži čutnost, ali nemoralni časopis in umazane podobe! Tako človek sam podira jezove, ki ga varujejo pred blatnimi valovi, v katerih zatone sramežljivosti, ki je ena največjih odlik človeške duše in duha.

Resnobne besede sv. očeta veljajo za slovensko književnost prav tako, kakor za književnost drugih narodov. V naši književnosti se je namreč zadnja leta tako razbohotila nemoralna umazanija, da je s tem ustvarjena največja nevarnost za moralo našega naroda, predvsem njegove mladine. Kakor neka žival najbolj uživa, če leže v blatno mlakužo, tako se tudi gotovi pisarji »umetniško« najboljši izživljajo, ko oblikujejo v svojih povestih nastopajoče osebe iz blata mo-

ralne in spolne razbrzdanosti. Ob takim čtivu vzraste mladina lahkomiselna, trimasta, tjavdan živeča, brez čuta za resnost in pravi namen življenja, brez smisla za samopremagovanje in žrtvovanje, samo po alkoholnem in spolnem uživanju hlastajoča. Kakšen bo narod, ki bo vzrastle iz takšne mladine? Kakšna bo njegova bodočnost? Na obzorju njegove bodočnosti se že črtajo obrisi propada.

Zato pa odločen boj zoper nemoralno umazanijo, ki jo razširjajo med našim ljudstvom knjige, katere meče na naš književni trg brezumno prepada ali kakor je stvarno in nazorno rekel naš veliki Slomšek, sotrudišstvo hudebnega duha! Boj tudi takšnim listom in časnikom, ki prodajajo med našim narodom slovenske prevode moralne gnusobe iz drugih jezikov! V našem listu smo že večkrat posvarili naše ljudstvo pred takšnimi časniki, zlasti pred onimi, ki zabajajo med preprosto ljudstvo, kateremu zastrupljajo naraščaj. S svetim očetom zlasti opozarjamo starše, da morajo skrbno paziti, kaj čitajo njihovi otroci, da ne bi kakšna nemoralna knjiga čez noč razrušila stavbo nežne otroške duše in jo storila nesrečno za vse življenje. Mladini v roke samo najboljše!

Kako skrbimo za knjige

Stanje vsake knjige pa tudi njen obstoj je v marsičem odvisen od tega, kako s knjigo postopamo. Sicer ne moremo postaviti ali odstraniti vzrokov ali pogojev, ki neki knjigi podaljšajo življenje za sto ali tisoč let, ali pa ji določijo le kratko trajanje, toda samo od našega hotenja je navadno odvisno, v kakšnem stanju je knjiga, ki nas spremlja skozi življenje. Samo ravnati moramo z njo kot knjiga zahteva in jo varovati pred nesrečo. Vse, kar velja za poedino knjigo, isto velja za vso knjižnico.

Največji knjižni sovražnik je ogenj. Skoraj vse stare knjižnice je uničil, ob marsikaterem prevratu, posebno verskem, je največkrat pri knjigah igral odločilno vlogo. Kako bi ohranili pred ognjem knjigo, ki jo imamo

doma, navadno malo mislimo. Če je lepá, jo imamo radi ali smo ponosni nanjo iz katerega koli vzroka, jo pač postavimo na mesto, kjer jo večkrat sami lahko vidimo in jo seveda še laže vidijo oni, ki slučajno pridejo k nam. Če je raztrgana, jo pa spravimo na varnejše mesto. Vse drugače je to pri knjižnicah. Te morajo biti pred ognjem (kar najbolje zavarovane. Knjižnica sama mora biti zgrajena tako, da je že sama po sebi pred ognjem (kar najbolje zavarovana, če le mogoče, mora stati na samem. Vsako knjižno skladišče mora imeti taka vrata, da se ob primeru nesreče morejo sama zase izolirati. Še vse drugače kot za navadne knjige mora biti preskrbljeno za dragocene rokopise, ki jih hranijo v posebnih sobah, v katerih so shranjeni v železnih omarah.

Prav malo manj kot ogenj škoduje knjigi voda. Knjiga, ki je z njo prišla v dotiko, je navadno neozdravljiva. Velika sreča je samo to, da knjigo pred vodo veliko laže zavarujemo kot pred ognjem. Ob zvezi z vodo naj omenim vlago, ki je žal velikokrat gost marsikatero knjižnice, kjer počasi, a vztrajno opravlja svoje uničevalno delo. Vlaga uničuje vso knjigo, tekst in vezavo.

Sonce in vročina sta nadaljnja sovražnika knjige. Obledita tisk, zvižeta platnice in izsušita vso knjigo. Pred njima zavarujemo knjigo z rumenim ali zelenim steklom v oknih. Sob, kjer imamo knjige, tudi ne smemo preveč kuriti, 12 stopinj je najbolj primerna temperatura. Če je toliko velika, da bi bila knjigam škodljiva, sobo prezračimo. Na zračenje knjižnice sploh ne smemo nikoli pozabiti. Prav tako kot prevelika vročina, škoduje knjigi tudi prevelik mraz. Zato moramo za primerno temperaturo tudi pozimi skrbeti.

Tobak in žveplo od vžigalic napa-

data usnjene vezave. Zato moramo v družbi takih sosedov paziti tudi na to malenkost.

Posebno poglavje v higieni knjige tvori prah. Ta knjigi direktno ne škoduje, a na vsak način je velik kvar njeni lepoti. Veliko bolj kot prah sam, škoduje knjigi čiščenje. Da bi knjigo obvarovali pred prahom, delamo na zgornjih straneh obreze, rdeče ali zlate, ki razširijo rob lista in tako preprečijo dohod prahu v knjigo. Da ostane knjiga popolnoma zaprta, tudi ne smemo kriviti listov, ki naj zaznamujejo, »do kod smo prišli«.

Hudi sovražniki knjige so tudi žuželke, katerih samice ležejo v knjige jajčeca. Črvi, ki se izvale iz njih, so uničili že marsikatero knjigo. Takih žuželk je cela vrsta od krušnega črva do mrtvaške ure in knjižne uši. Preganjajo jih pajki in knjižni škorpioni, katerih ne smemo zatirati. Omenjene žuželke napadajo predvsem stare knjige, novejša so proti njim deloma zavarovane z različnimi snovmi. Žuželke lahko preženemo z žveplom, največji sovražnik pa so jim čistota in sveži zrak. Močno napadene knjige moramo izolirati, da se zajedavec ne razširi na vso zalogo. Ob žuželkah naj omenim še miši in podgane, ki grizejo knjigam robove. Te najlaže preženemo, če jih polovimo.

Da hranimo knjige lepe, moramo paziti tudi na to, da jih ne postavljamo pretesno. Če jih namreč tako postavimo, jih lahko poškodujemo, ko iščemo, ali spet postavljamo na svoje mesto. Na drugi strani pa spet ne smemo stati prosto, da se ne krive.

Mogoče, da so knjige včasih tudi prenašalke bolezni, zato jih nikar ne slinimo. Ne dajamo jih bolnim ljudem. Če smo dognali, da so res okužene, jih moramo desinficirati v pari in jih nato še enkrat vezati.

„Bistrica“ je odkrila ploščo pisatelju Kersniku

Svojčas je naš »Vestnik« opozoril, da je dolžnost »Prosvetnih društev«, da proslave svoje velike može — rojake, bodisi da jim preskrbe spomenike na grebovih, bodisi, da vzdajo spominsko ploščo na rojstni hiši ali da postavijo viden spomenik v obliki »Prosvetnega doma« z rojakovim imenom. Na ta način smo dobili Gnidovčev dom in Žitnikov dom. Hvale in vsega posnemanja vredno je delo dijaškega društva v Kamniku, da tako delo vrši.

»Bistrica« je povabila v rojstni kraj Kersnika lepo število dijaštva in veliko število odličnih gostov. Slavnost se je začela s sv. mašo na Brdu. Po pozdravu domačega župana je prevzel besedo predsednik »Bistrice« g. Škofic Franc, ki se je najprej zahvalil za obisk tolikim odličnikom, nato pa črtal delo kamniških študentov, ki so si nadeli to važno kulturno poslanstvo in ga hočejo izpeljati do konca. Prešel je na pisatelja Kersnika in ga z nekaj preciznimi, temeljitimi in prodornimi oznakami predstavil mnogostevilnim udeležencem. »Umetnost Janka Kersnika ga dviga nad njegovim časom, tako da je postal last vsega slovenskega naroda, ki ga bo vedno štel med svoje najodličnejše klasike in najplemenitejše sinove.« S temi Prijateljevimi besedami je govornik zaključil in odkril ploščo.

Pred gledalci je vstala verna podoba prerano umrlega pisatelja, vdelana v okusen kamni okvir z napisom: V tem gradu se je rodil Janko Kersnik, slovenski pisatelj 1852—1897. Relief je delal že umrli kipar Povirk. Domačini, ki se svojega nekdanjega »gospoda Janka« še spominjajo, so soglasno ugotavljali veliko podobnost in popolnost portreta. Med množico je zavladalo slovesno razpoloženje, ki se je zlilo v vihar navdušenja, ko je stopil na govorniški oder pisatelj in akademik F. S. Finžgar. Svoje besede o slovenski narodni zavednosti, o kateri je, kakor je sam dejal, že tolikokrat govoril, da ga je sram znova in znova nastopati, je čisto izvirno navezal

na današnjo slavnost. Z njemu lastno temperamenstvom se je na široko razgovoril o prvih in edinih oblikovalcih slovenskega naroda, o naših kulturnih delavcih, brez katerih se nikdar ne bi mogli imenovati narod in tekrovati s svojo kulturo z vsem svetom. Hkrati pa je posegel z neizprosno odkritostjo v težave, ki jih doživlja slovenska narodna zavest ravno v teh zmedenih časih. Poudaril je potrebo prave kulture in narodne zrelosti, potrebo spoštovanja vrednot, ki so nam jih ustvarili naši duhovni veliki, potrebo ljubezni do naše čudežno lepe zemlje, ki nas je rodila in nas izoblikovala, potrebo žrtvovanja za skupnost, odpovedi vsem samo sebičnim nagibom in dela za notranjo enotnost in odpornost naroda in države. Kakor zna samo Finžgar, je z nazornimi besedami in prav poučnimi zgodbicami, ki jih je sam doživel, dal svojim mislim tako predorno obliko, da je prišel takoj v stik s poslušalci, ki jim je bila vsaka njegova beseda v veliko spodbudo. Treba je ljubezni, dela, žrtev za narod, ki ne potrebuje trebušnikov, ampak vnetih delavcev. Prepričljive besede so tako zajele poslušalstvo, da so stari očanci, ki so stali poleg poročevalca, žalostno zavzdihnili, ko je stopil g. pisatelj z govorniškega odra: »Ta pa zna, škoda, da je že nehal, poslušali bi ga ves dan.«

Omeniti je treba še Kersnikovo družino, ki je z izredno ljubeznijo sledila vsem pripravam kamniških študentov in jih v vsakem oziru podprla ter jim olajšala delo. G. Tone Kersnik, sedanji lastnik gradu in bivši narodni poslanec, se je zahvalil študentom za lepo slavo in prevzel ploščo v svoje varstvo. S tem je bila izredno uspela prireditev zaključena, gostje so se vpisali v spominsko knjigo, si še dolgo v gruči ogledovali ploščo in relief in bili veseli res lepega dela.

Toda študentje še niso končali svojega dela. Popoldne so se zbrali v društveni dvorani na Brdu, da se na svojem tretjem »delavnem popoldnevu« pogovore o aktualnih vprašanjih.

o bodočem delu in da poskrbe tudi za svojo notranjo poglobitev, dobro se zavedajo, da česar nimajo, tudi dajati ne morejo. Tudi to notranje delo, ki ga Bistrica vseskozi vrši s svojimi tečaji in sestanki, je odlično uspelo. Predavala sta dr. Jože Bitežnik o slovenskem narodnem vprašanju v letu; prof. Maks Miklavčič pa o Slomšku, narodnem buditelju in vzgojitelju.

Kersnikovo slavlje, ki je zapustilo neizbrisen vtis v vseh, je brez dvoma ena izmed največjih in najlepših letošnjih prireditev. Katoliški študentje so pokazali, da v svoji ljubezni do naroda ne gledajo ne na levo ne na desno, ampak priznajo vsako delo, ki ga je ustvaril slovenski genij in ki ni kot tako ne moje ne tvoje, ampak slovenska narodna last.

Slovenska krščanska ženska zveza

Ženskim odsekom in društvom!

Današnji težki časi stavijo veliko preizkušnjo na naše ženstvo. Zato je potrebno, da se bomo še bolj zbirale na sestanke, da dobimo novih misli in pobud za delo v kulturno-vzgojnem, socialnem in gospodarskem pogledu.

Zveza ima na razpolago več predavanj za sestanke, in sicer: vzgojeslovje, lepo vedenje, poselska etika, poselska zakonodaja, dekle na tujem, državljanska vzgoja, hranoslovje. Ta predavanja so s strojem razmnožena. Cena predavanj je od 2 din dalje s poštnino.

Zveza ima v zalogi tudi naslednje knjige: »Materam«, »Kako naj ravnajo matere z novorojenčki in dojenčki«, »Higiena žene«, »Higiena hiše«, zdravstveni nasveti za dom, »Zdravilne rastline«, njih nabiranje in upo-

raba. Vse te knjige je priredil dr. M. Justin. »Praktični nasveti gospodinji«, kako uspešno uporabljamo najrazličnejša sredstva za čiščenje oblek in drugih predmetov v gospodinjstvu, »Kuhaj varčno in dobro«, II. zvezek, zbirka preizkušenih navodil in receptov. Cena knjižicam je 3 din. Plačljivo tudi v pisemskih znamkah. Naročajo se pri Slovenski krščanski zvezi, Ljubljana, Prižakova 8.

Zdravstveni tečaji, kjer se teoretično in praktično podaja nega bolnika, prva pomoč, nega dojenčka in pouk o higieni žene in nalezljivih boleznih, so zelo važni. V vsaki fari bi se tak tečaj moral vršiti. Tečaj je brezplačen. Podrobnejša pojasnila daje Slovenska krščanska ženska zveza.

Prijave za zimski gospodinjjski tečaj, začetek 7. januarja, se še sprejemajo.

Društveni obzornik

Ajdovec na Dolenjskem. Vsem, ki se zanimajo za naš kraj Ajdovec, povemo, da se pripravljamo na proslavo obletnice blagoslovitve »Gnidovčevega doma«, ki bo 22. septembra. Ob pol desetih dopoldne bo v župni cerkvi služba božja, med katero bo pel moški zbor. Po službi božji bo pred Gnidovčevim domom zborovanje, na katero vabimo posebno može in fante iz domače župnije in okolice. Govorila bosta priznana govornika iz Ljubljane o nevarnostih, ki prete verskemu in nravnemu življenju našega naroda. Popoldne po službi božji, ki bo

ob pol dveh, bo telovadni nastop našega FO in DK s prostimi in simboličnimi vajami: »Nebo žari«, »Hči na grobu matere«, »Dvignite, orli« in »Izidor ovčice pase«. Vsem žejnim in lačnim bodo opoldne in popoldne postregli naši fantje z dobro pijačo in dekleta z dobro jedjo po zmernih cenah. Za razvedrilo bo skrbela godba iz Žužemberka. Ob tej priliki bo tudi v pritličju našega doma odprta Gnidovčeva soba, kjer bo mogel vsak videti zanimive stvari, ki jih je rabil pokojni škof Gnidovec, ajdovski rojak. Ker nas je oprema Gnidovčeve

sobe precej stala, se priporočamo za prostovoljne prispevke. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Če bo deževalo, bo celodnevna prireditev v notranjih prostorih Gnidovčevega doma. Zato, prijatelji, znanci, okoličani, pridite 22. septembra v Ajdovec! Veliko lepega boste slišali in videli.

Škofja Loka. V »Gorenjcu« smo že večkrat poudarili nujno potrebo gradnje novega oziroma prenovitev in razširitev starega Prosvetnega doma pri nas. Poudarili smo že tudi nujnost in navedli vzroke, zakaj je ta stvar tako nujno potrebna. Zlasti smo poudarili, da je dom premajhen in nima več primernih prostorov, da bi mogel uspešno zadovoljiti vse potrebe današnje prosvete. Vse te nedostatke je uvidela tudi današnja uprava in je začela zbirati sredstva za prenovitev doma. Dokupili so sosednjo hišo št. 29 in vrt za društveno dvorano. Ta teden pa so začeli graditi prvi del nameravanega načrta. Ta del bo dovršen letos v jeseni. Spomladi se bo nadaljevalo, tako da je upanje, da bo sredi prihodnjega poletja Škofja Loka dobila krasen nov dom, ki bo v ponos vse naše prosvete.

Sostro. Naše prosvetno društvo je imelo v nedeljo 15. sept. svoj redni občni zbor, katerega so se člani polnoštevilno udeležili. Začrtane so bile smernice za bodoče delo in z novimi močmi smo prijeli za delo.

Stara cerkev. Kot je bilo v »Kočevškem Slovincu« že omenjeno, smo v Stari cerkvi (v prostorih Ljudske šole) imeli krasno uspel občni zbor novo ustanovljenega Prosvetnega društva. Občnega zbora se je udeležil predsednik Slovenske straže g. prof. Etbin Boje, ki je imel uvodno predavanje o narodni svobodi. Zbralo se nas je izredno veliko število. Prišli so zastopniki sosednjih bratskih društev, posebno iz Mozlja in Kočevja. Nato so bila prebrana pravila novega društva in izvoljen društveni odbor za novo poslovno leto. Sledili so pozdravi raznih okoliških društev, ki so nam že vnaprej obljubila svojo pomoč in prijateljsko sodelovanje. Občni zbor je bil zaključen z lepo slovensko pes-

mijo. Kot iz enega grla se je dvignila pesem »Hej Slovenci« in nato še himna slovenskih fantov. Z veselimi klici »Bog živi!« smo se razhajali v zavesti, da smo izorali novo brazdo v zgodovini kočevskih Slovencev. Kot smo že poročali, je priredila »Slovenska straža« tudi v Stari cerkvi otroški vrtec, ki so se ga otroci z velikim veseljem udeleževali. Svoje delo sta gđč. voditeljici že opisali, a v svoji skromnosti sta zamolčali svoji imeni. Bili sta to gđč. Marija Janežič in Jela Jelačič, akademičarki, ki študirata na ljubljanski univerzi. S svojim prijaznim vedenjem sta si takoj osvojili srca otrok, ki so ju klicali kar teta. To delo sta nadaljevali dva tedna še gđč. sestri Verena in Božena Krištof iz Ljubljane. Z otroci sta naredili dva izleta v Ribnico in Kočevje. Ob koncu pa so bili še vsi obdarovani z raznimi darili. V imenu otrok se prijaznim gospodičnam najlepše zahvaljujemo za njih trud. Vsem: Bog plačaj!

Zelena jama. Prav je, da se tudi mi, ki smo iz Zelene jame, oglasimo v Društvenem obzorniku. Naše društvo je še mlado in obstoja komaj dobro leto, imeli pa smo precej pesirih predavanj, medtem ko je dramatični odsek spravil na oder že precej različnih iger. Gledališka dvorana se nahaja pod kapelo v Zeleni jami. Dramatični odsek pa ni nastopal samo na domačem odru, ampak je gostoval tudi na frančiškanskem odru v Ljubljani. Čez poletje naše društvo ni spalo, ampak se je pridno pripravljalo na dostojno proslavo ob 10 letnici pastirovanja našega vladike prevzvišenega škofa g. dr. Rožmana. Proslava se je vršila v nedeljo 4. avgusta 1940 ob 8 zvečer z izbranim sporedom. Udeležba je bila nad vse lepa in je občinstvo navdušeno sledilo posameznim točkam programa slavnostne akademije. Slavnostni govor je imel č. g. misijonar Čontala M., govoru je sledila topla recitacija in lepa deklamacija. Ko se je prosvetna družina poklonila svojemu vladiki, je društveni pevski zbor zapel papeško himno. Po himni je društveni predsednik g. Večerlin R. podal v kratkih in statistič-

nih obrisih zgodovino ljubljanskih škofov. Po končanem predavanju je iz grl navzočih krepko in pobožno zaorila pesem: »Povsod Boga!« Prijetno slavlje je bilo s tem končano. Za bodočo sezono se vsi do sedaj osnovani odseki pridno pripravljajo, da bomo skupno pomagali nositi bremena, katera si je društvo nadelo z opremo dvorane in odra. Vsa sosedna bratrska društva pa prav toplo prosimo, da nas s svojim pogostim in obilnim obiskom pri naših prireditvah pridno posečajo.

Metliški festival

Že v soboto so mnogi obiskovalci odpotovali v Belo Krajino. Nedeljski jutranji izletniški vlak proti Dolenjski pa je bil nabito poln, prav tako veliki posebni vlak ter vsi drugi redni vlaki, ki so vozili ta dan v Belo Krajino. Po skromnih cenitvah je že dopoldne prihitelo v Metliko z vlaki okrog 2000 izletnikov, opoldanski vlaki pa so pripeljali zopet prav lepo število gledalcev. Udeleženci festivala so izkoristili dopoldne za razne ogleds najbolj zanimivih krajev v Beli Krajini. Tako so nekatere skupine odšle v Stari trg in na Vinico, druge v bližnjo črnomaljsko okolico, metliško okolico, na Božakovo in v Drašiče. Organizacija je bila tako odlična, da so bili vsi udeleženci z vsem preskrbljeni. Že v soboto zvečer je bilo v Metliki staro žumbersko kresovanje, višek prireditve pa je bil v nedeljo popoldne. Izredno veliko število gledalcev je prihitelo tudi iz Bele Krajine, tako da je bila Metlika v prvih popoldanskih urah kar zasuta. Vsega skupaj cenijo, da se je udeležilo fe-

stivala nad 5000 gledalcev. Dobro je pripomnil neki domačin, da toliko ljudi še ni bilo v Metliki, odkar so jo zadnjikrat napadli in izropali Turki. Veliko je bilo število lepih belokranjskih narodnih noš, ki so celotno sliko le še poživljale. Nastopile so skupine iz vseh večjih krajev Bele Krajine in vsaka točka je žela viharno odobravanje. Najprej so nastopili Črnomaljci, ki so pokazali svojega veličastnega zelenega Jurija in črnomaljsko kolo. Adlešičani so pokazali svoja kola in prav tako Bojančani. Skupina iz Dragatusa je nastopila z zanimivi »Kresnicami«, skupina iz Predgrada v Poljanski dolini pa je nastopila s predgrajskim mostom, svetovskim kolom in z zanimivim prizorom. Preločani so zopet pokazali lepa kola, skupina iz Starega trga pa staro trško kolo. Vinčaki so prav tako nastopili s svojimi koli, na kraju pa so Metličani pokazali narodne navade, ki se še sedaj ponavljajo vsako leto na velikonočni ponedeljek na Pungartu. Med temi je seveda žel največje odobravanje kurji boj, lep pa je bil tudi turn. Po končani festivalski prireditvi se je razvila neprisiljena zabava. Omeniti je treba tudi zanimivo razstavo domačih belokranjskih izdelkov, na kateri so obiskovalci lahko videli, kako se izdelujejo pisanice in domače belokranjsko platno. Uspeh prireditve je bil tako lep, da je že sedaj sklenjeno, da bo prihodnje leto zopet prirejen festival belokranjskih narodnih običajev v Črnomlju. Belokranjska društva naj skrbno čuvajo te šege in običaje ter naj nastopajo po naših prireditvah s temi točkami. Za ohranitev starih šeg in običajev se veliko trudi tudi naša Prosvetna zveza v Ljubljani.

Vsebinska: Spomenik viteškemu kralju Aleksandru I. slovesno odkrit. — Delovni program za novo poslovno dobo. — Ljudski oder. — Knjižnica. — „Bistrica“ je odkrila ploščo pisatelju Kersniku. — Slovenska krščanska ženska zveza. — Društveni obzornik.

Uprava: Pisarna Prosvetne zveze, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. — Odgovorni urednik in izdajatelj Vinko Zor, Sv. Petra c. 80. — Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Maks Blejec